

- Puolustusvoimien tehtävät on kiteytetty kolmeen kohtaan: Suomen sotilaallinen puolustus, tuki muulle yhteiskunnalle ja osallistumisen kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan.

Puolustusvoiman komentaja,

kenraali Ari Puheloinen: "Olemme tunnistaneeet muutostarpeet - ja kehitämme niihin nyt ratkaisuja"

Kertoisitko lapsuudestanne Lappeenrannan seudulla? Olette syntynyt Taipalsaarella, josta lukemani mukaan 3-vuotiaana muutitte perheen kanssa Lappeen pitäjän Lamposaareen.

- Isäni meni töihin sahan sähköasentajaksi, kun olin kolmevuotias. Taipalsaaren vuosilta en luonnollisestikaan muista mitään. Ensimmäinen muistikuva Lamposaaresta minulla on yleislakon ajalta, vuoden -56 kevättälvelta, jolloin olen ollut muutaman kuukauden yli neljä vuotta.

- Lamposaaren saha, silloinen perheyrittys Wahl & Co, tavallaan hallitsi saaren elämää. Ymmärtääkseni lähes kaikki siellä asuvat olivat sahalla töissä ja talot, osa nykyisten rivitalojen mallisia, yhtiön omistamia. Meidän perheellämme oli erillinen mökki. Asunnoissa ei tuolloin ollut mukavuuksia, mutta siellä oli

hyvä asua. Meitä oli Lamposaareen muutettaessa kolme poikaa ja siellä syntyi lisää kaksi, vuosina -58 ja -59. Me kolme vanhinta olimme syntyneet vuosina -50, -51 ja -53. Saimaan ranta oli viidenkymmenen metrin päässä. Siellä riitti lapsille monenmoista puuhää.

- Siellä Saimaan veden laatu oli siihen aikaan niin huono, etteivät aikuiset siinä uineet. Me lapset tietysti uimme.

- Kun kävin siellä myöhemmin isäni kanssa, olisikohan se ollut vuosi -64, ja me nimme laiturin päähän katsomaan, minkälaista vesi oli, niin pohja näkyi. Veden laatu oli siis muuttunut 60-luvun puoliväliin mennessä radikaalisti.

- Olen aina joskus käynyt pyörähtämässä niillä kulmilla, kun olen ollut vapaa-ajan asioissa liikkeellä. Sahahan sieltä paloi muistaakseni jo 60-luvulla. Nykyään ihmiset asuvat Lamposaareen ymmärtääkseni oikein mielellään.

Palvelitte varusmiesaikanne ensisijaisesti Uudenmaan Rakuunapataljoonassa, jossa olitte myös 1971 kesävänrikkinä. Minkälaisia muistoja teillä on tuolta ajalta?

- Siitä ajasta on jäänyt mieleeni hyvä yleishenki. Samoin reilu johtamisilmapiiri ja perinteitä pidettiin yllä.

- Olin Rakuunapataljoonassa varusmiespalveluksen jälkeen yhden kesän kesävänrikkinä ja sen perusteella täytyy sanoa, että sotilasammattista, jos tätä tarkastelee pelkästään varusmiesajan kokemusten valossa, saa valitettavasti aika kapean kuvan. Kuva täydentyi merkittävästi, kun olin väliaikaisesti palkattuna upseerina töissä selvillä vastuilla ja tulostavasti. Sain johdettavakseni 36 sotilaan alokasjoukkueen, jolle oli pari kuukautta aikaa kouluttaa perustaitoja, jotka piti sen jälkeen osata. Uskon, että juuri tätä puolta sotilasammattista meidän täytyisi puolustusvoimissa kyetä vielä avartamaan.

- Olemme tutkineet sitä, mikä vaikuttaa eniten siihen, lähteekö nuori sotilaaksi. Varusmiespalvelusajan lähimmillä esimiehillä on aivan ratkaiseva vaikutus siihen, mikä varusmiespalvelusta suorittavien suhtautuminen on yleensä armeijaan ja minkälainen heidän suhtautumisensa on nuorempiin sotilaisiin.

Valitsitte upseeriopintoihin kuuluneissa kieliopinnoissa pitkäksi kieleksi Venäjän, jonka osaamista olette täydentänyt myös yliopistossa. Jos se ei tuolloin ollut 'maan tapa', kertoisitteko kielivalintaanne vaikuttaneista seikoista?

- Itse asiassa venäjänkielen valinnassa ei ollut mitään erikoista. Vaikka olin käynyt lukiossa pitkän matemaattisen linjan, kielet olivat minulle kohtuuvaihtavia oppia. Täisi olla niinkin, ettei harjoitustehtäviä tullut oikein koskaan tehtyä kotona, vaan tein niitä tunnilla sitä mukaa, kun niitä kuulusteltiin.

- Kun sitten valitsin kadettikoulussa venäjänkielen, ajattelin, että siitä varmasti on tässä ammatissakin hyötyä. Sadasta kadetista kymmenen ryhtyi silloin lukemaan venäjää, mikä oli tuohon aikaan ilmeisen normaali jakauma.

- Kadettikoulun jälkeen jatkoin itse venäjänkielen opiskelua ja edistyin, mutta tein sen eteen paljon töitä. Jos on kohtuullisen hyvä muisti ja tekee töitä, niin kyllähän kieliä oppii. Sotakorkeakoulun jälkeen luin vielä 1980-luvulla yliopistossa muutaman vuoden venäjää. Se oli jo semmoista syventelyä, kun käytännön taidot olivat jo olemassa.

- Olisin voinut jatkaa yliopistossa kielen opiskelua pidempäänkin, mutta vuonna -86 tuli komennus Moskovaan apulaissotilasasiamieheksi. Ja kun sieltä sitten palasin vuonna -90, ei ollut enää aikaakaan jatkaa venäjänkielen yliopisto-opiskelua.

Kertoisitteko, ainakin epäsuorasti kielivalintaanne myöhemmin liittyneestä, 'Moottoroitujen jalkaväkijoukkojen taktillisesta komentajakurssista' silloisessa Neuvostoliitossa sekä historiallisesti mielenkiintoiseen ajankohtaan osuneesta apulaissotilasasiamiesajastanne Moskovassa vuosina 1986 – 90?

- Suomesta oli 70-luvun alkupuolella alettu lähettää muutaman upseerin ryhmiä neuvostoliittolaisiin sotakouluihin. Sitä ei voi sanoa koulutusvaihdoksi, koska venäläisupseereita ei käynyt vastaavassa tarkoituksessa Suomessa. Koulutukset olivat akademia-, eli meidän sotakorkeakoulutasoa. Meidän kurssimme, kaksi suomalaista yliluutnanttia ja kaksi kapteenia, oli ainoa astetta matalampi eli pataljoonatasoinen kurssi. Kaiken kaikkiaan akatemiatason kurssija oli neljä 70-luvun alusta 80-luvun loppuun. Meidän kurssimme jäi lajissaan ainoaksi.

- Neuvostoliitossa tapahtunut koulutus oli täydentävää ja avartavaa, ei suomalaista

koulutusta korvaavaa. Kaikissa kurssissa perustana oli Suomessa suoritettu vastaavan tason koulutus. Opetus tapahtui venäjäksi ja kaikki muistiinpanot tehtiin venäjäksi.

Oli erittäin mielenkiintoista perehtyä suurvalan järjestelmiin ja myös ajattelutapaan joukkojen käytössä sekä johtamisen taktisiin ja operatiivisiin perusteisiin. Antoisaa kurssi, joka kesti viisi kuukautta. Minulla on siitä hyvin myönteiset muistot.

Apulaissotilasasiamiehenä Moskovassa...

- Se oli perestroikan aikaa. Gorbatsšov oli tullut valtaan, puolueen pääsihteeriksi keväällä -85, kun aloitin Moskovassa kesällä -86.

- Sotilasasiamiesten yksi keskeinen tehtävä oli huolehtia niistä yhteyksistä, joita meillä oli paljon kaluston ja materiaalin alalla, koska ehkä kolmannes kalustostamme oli tuolloin neuvostoliittolaista alkuperää. Toinen tehtävä koski vierailuvaihtoa ja kolmas tehtäväkokoaisuus oli, että piti seurata kehitystä Neuvostoliitossa, tuohon aikaan erityisesti perestroikan vaikutusta sikäläisessä yhteiskunnassa ja asevoimissa.

Oliko perestroikan loppu siellä ennustettavissa tai nähtävissä?

- Joitakin merkkejä alkoi näkyä jo 80-luvun loppupuolella ja pohdin, mikäähän perestroikan tulevaisuus on. Mutta, merkkien havaitsemiseksi, näin jälkepäin ajatellen, piti mielestäni olla siellä, paikan päällä. Merkkejä ei välttämättä havainnut täällä kotimaassa, jossa tiedonvälityksellä näytti olevan taipumusta uutisoida havaitut muutokset hyvin voimakkaasti. Uudistuksista ja muutoksista syntyi uutisoinnin perusteella isompi ja vetävämpi kuva, kuin todellisuus. Jos perestroikan kehitystä seurasi lännessä vain tiedotusvälineitten pohjalta, niin varmasti vieläkin yllättävämpää oli, mihin se sitten johti. Perestroikan tarkoituksena oli saada sosialismi toimivaksi, mutta se prosessi ei pysynyt hallinnassa.

- Mielenkiintoista aikaa sekin.

- Eikä tässä muunlaisia aikoja ole ollutkaan, naurahtaa kenraali, kun kuulee seuraavan kysymyksen - 'puolustusvoimien perusteellisesta uudistuksesta'...

"Varusmiespalvelusajan lähimmillä esimiehillä on aivan ratkaiseva vaikutus siihen, mikä varusmiespalvelusta suorittavien suhtautuminen on yleensä armeijaan..."

Sanoitte puheessanne 194. Maanpuolustuskurssin avajaisissa mm., että "tarvitaan puolustusvoimien perusteellinen uudistus. Sekä toiminnot että rakenteet on uudistettava niin, että teemme työtä tulevaisuudessa uusin tavoin ja uusissa kokoonpanoissa. Ja, että uudistusten pitää tuoda myös pysyviä säästöjä. Johtamisketjua lyhennetään ja alueellisten kokonaisuuksien itsenäisyydestä ja omavaraisuudesta on paljon luovuttava ja puolustuskyky siltä osin taattava muilla järjestelyillä".

Voitteko jo tässä vaiheessa ennakoida, tarkoittaisiko tämä esimerkiksi sotilaiskoulutettujen, mutta tällä hetkellä monissa armeijaa palvelevissa funktioissa toimivien tehtävien siirtämistä enemmän ammatillisia valmiuksia omaaville siviilihenkilöille?

- Ymmärrettävästi nyt jo haluttaisiin tietää, miten asiat aiotaan järjestää. Mutta valitettavasti joudun vastaamaan, että ratkaisumalleista pystymme kertomaan vasta ensi vuonna. Kokonaisuunnittelussa olemme tunnistanee muutostarpeet ja laskeneet eri tekijöiden vaikutukset. Tiedämme myös, mikä muutoksen suunta yleisellä tasolla pitää olla. Seuraavassa suunnitteluvaiheessa alamme kehittää tarvittavia ratkaisuja.

- Olen pitänyt kuitenkin erityisen tärkeänä avointa tiedotusta, niin että yhteiskunnassa ja puolustusvoimien sisällä ensin tiedostetaan muutoksen välttämättömyys.

- Edessä ovat myös eduskuntavaalit. Vasta vaalien jälkeen tiedämme, missä muodossa, minkä tyyppisen työn tuloksena ja minkälaisena valtiojohto antaa omalta osaltaan puolustusvoimien uudistamisen ohjauksen. Sen prosessin aikana me tuomme puolustusvoimien puolelta ratkaisumalleja, miten uudistusasiassa meidän mielestämme pitäisi mennä eteenpäin.

- Kun puhun perusteellisesta uudistuksesta, se tarkoittaa, että kaikki toiminnot otetaan tarkasteluun. Se menetelmä ei nyt enää päde, että viilaamme ja säädämme olevaa organisaatiota joka paikasta. Nyt pitää järjestellä rakenteita uudelleen.

- Kustannustehokkuus, jota tässä väistämättä tarvitaan, jäisi hyvin vähäiseksi, jos uudistus olisi vain puuttumista oleviin organisaatioihin. Siitä meillä on selvä näkökulma, että meillä ei ole varaa ylläpitää nykyisen suuruista sodanajan vahvuutta. Se on fakta.

- Sodanajan vahvuutta on supistettava, mikä vaikuttaa kaikkeen muuhun. Me emme lähde määrittämään sodan ajan kokoonpanoja sen perusteella, että aluksi määritettäisiin henkilöstövahvuus. Me lähdemme liikkeelle sodanajan tehtävistä, eli miten paljon ja minkälaisia joukkoja tarvitaan. Minkälaisella varustuksella kykenemme joukot varustamaan, mitkä ovat niiden toimintaperiaatteet ja miten ne koulutetaan. Vasta sen jälkeen katsotaan, millaiseksi näin edeten muodostuu sotilaiden määrä. Suunnittelu on tarpeiden ja mahdol-

lisuuksien jatkuvaa arviointia, joka sitten tuottaa jonkun tietyn tuloksen. Mutta, on hyvä tässäkin yhteydessä todeta painokkaasti, että puolustusvoimien tehtävistä huolehditaan.

- Joskus kuuluu sellaisiakin väitteitä, että olemme rakentamassa jonkinlaista teknoarmeijaa, joka olisi pieni ja kalliisti varustettu. Siitä ei ole kysymys. Tulevaisuudessa, kuten nytkin, meidän parhaatkaan joukot eivät ne ole koko ajan täysin varustettuja. On edelleen sellaista kalustoa, jota valmiutta kohotettaessa saadaan muulta yhteiskunnalta, kuten mm. ajoneuvoja.

- 1990-luvun lopulta alkaen tehdyissä rakennemuutoksissa palkatun henkilöstön määrän supistaminen on kohdistunut siviilihenkilöstöön. Jatkon osalta en ota asiaan nyt muuta kantaa kuin, että tehtävien kannalta tulee

pitää tasapaino sotilaiden sekä siviilien määrän ja osaamisen osalta. Ei saa syntyä tilannetta, jossa sotilaat tekisivät töitä, joissa tarvitaan siviilihenkilöstön osaamista. Se ei olisi järkevää toimintaa, sotilailla on oma koulutuksensa. Puolustusvoimien henkilökunnasta suunnilleen puolet on siviilejä ja heistä suurin piirtein puolet naisia.

**Koska puolustusvoimienkin suuret kiinteistömassat ovat siirtyneet valtion liikelaitokselle Senaatti-kiinteistöille, minkälainen ongelma-
vyyhti siitä on muodostunut esimerkiksi vuokrien, korvausinvestointien ja mahdollisten kokonaan tyhjilleen jäävien kasarmien osalta - ja heijastuvatko Senaatti-kiinteistöjen omat tulosvaatimukset puolustusvoimien uudistusprosessiin?**

- On tärkeää tiedostaa puolustusvoimauudistuksen kaksi eri vaihetta. Nyt suunnittelun painopisteet ja katse on suunnattu siihen, mikä puolustusvoimat on vuoden 2015 jälkeen, ja valtaosa uudistuksista pitää toteuttaa vuonna 2015. Aika sitä ennen sisältää tietysti kokonaisuudistuksen suunnittelua ja valmistelua, mutta kustannustehokkuuden parantamiseksi, joka tässä on avainsana, on jo lähivuosien toiminnalla luotava pitävä pohja, perusta, jolle tulevaisuuden puolustusvoimia rakennetaan. Vähän kärjistäen voisi sanoa, että riippumatta siitä, millainen uudistus vuosikymmenen puolivälissä tulee, niin joka tapauksessa näitä kustannustehokkuuden parannuksia on tehtävä.

- Totta kai Senaatinkin sopimuksen jatkoa pitää katsoa siltä kantilta, miten se sopii uudistusprosessiimme.

- Meillä on hyviä kokemuksia toiminnasta Senaatin kanssa. Rakennuskantamme, joka oli vuosikymmenten mittaan päässyt aika huonoksi, taso on kokonaisuutena parantunut. Senaatti on tehnyt määrätietoisesti hyvää työtä ja Senaatinkin puolelta on löytynyt tarvittavaa joustavuutta. Senaatin kanssa oleva sopimus on ns. yhdistelmämalli, jossa käyttäjä vastaa osasta kunnossapitoa. Toki se on aiheuttanut kentätasolla jatkuvaa rajanvetoa ja neuvotteluja siitä, kummalle kuuluu tästä ja tästä kustannuksien vastaaminen. Mutta kokonaisuutena voidaan sanoa, että meillä on ihan hyvät kokemukset yhteistyöstä Senaatin kanssa.

Koska puolustuspolitiikka on mitä ilmeisimmin liikenneväylien tapaan myös aluepolitiikkaa, miten ratkaisussa voitaisiin välttyä poliitikkojen alueellisten (äänestäjien) etujen 'yksisilmäiseltä' ajamiselta? Näettekö, olisiko alueellisesti mahdollista 'hyvittää' armeijan toimintoja menettäviä paikkakuntia jollakin sita paikkaavalla siirrolla, kuten Miikkilässä, jossa prikaati ikään kuin korvattiin maavoimien esikunnalla?

- Se on lähinnä yhteiskunnallista päätöksentekoa, 'hyvitetäänkö' jotakin paikkakuntaa, jos siellä lakkaa armeijan toimintoja. Tietysti puolustusvoimat esittää uudistusten pohjaksi omat tarpeensa sotilaallisen asiantuntemuksen pohjalta.

- Sekin on hyvä tässä todeta, että kun aikaisemmissa rakennemuutoksissa palkattua henkilökuntaa on vähentynyt luonnollisen poistuman kautta ja muutenkin, niin puolustusvoimat on hoitanut ns. hyvän työnantajan periaatteet erittäin hyvin. Eli hyvässä yhteistoiminnassa muun yhteiskunnan kanssa mm. uudelleen koulutautumisedellytysten turvaamiseksi.

Puheenne ajoituskin vaikuttaa varsin viisaalta, riittävän aikaisin juuri ennen eduskuntavaaleja. Jo nyt puheenne on kirjoittanut monenlaisia kannanottoja sekä yleisen, valikoivan ja ammattiarmeijan vaihtoehtoista. Samoin ns. Siilasmaan työryhmän raportissa esitetyn neljän kuukauden varusmiespalveluajan suhteen. Ja puolustusministeri on kolumnissaan todennut, että reservi on liian suuri. Uskotteko, että vaaleja tullaan käymään osin myös 'puolustusvoimien perusteellisen uudistuksen' ilmapiiressä?

- Se, nouseeko puolustusvoimauudistus vaaliteemaksi, jää nähtäväksi. Meillä ei ole vielä siinä vaiheessa ratkaisumalleja, jotka voisivat nousta vaali-

"Mikäli se puolustusvoimista riippuu, niin Suomeen ei tule ammattiarmeijaa..."

...ja alueellinen puolustus tulee säilymään puolustusperiaatteena myös jatkossa...

...tässä on jo pari pilaria, joiden varaan rakennetaan".

teemoiksi. Tämän muutoksen välttämättömyyden tiedostaminen voi toki olla sellainen asia, joka on vaaleissa esillä. Mutta, koska tämä on yhteiskunnallista päätöksentekoa, on sinänsä hyvä, että kansalaiset ja päättäjät ovat kiinnostuneita puolustusvoimien asioista. Se olisi huonompi juttu, jos heille olisi samantekevää mitä tässä tapahtuu.

- On hyvä tässä yhteydessä tiedostaa myös se, mitä Euroopassa on tapahtunut kylmän sodan jälkeen. Puolustusvoimien ja asevoimien vahvuudet ovat kaikkialla merkittävästi laskeneet, myös meidän turvallisuusympäristössämme.

- Olen aiemminkin maininnut, että näitä tehtyjä muutoksia ei pidä nähdä vain kapeasti niin, että on koko ajan vain supistettu, lakkautettu ja leikattu. Itse asiassa olemme rakentaneet koko ajan tulevaisuuden puolustusvoimia. Olemme rakentaneet uusia suorituskykyjä, uusia kalustojärjestelmiä on otettu ja otetaan käyttöön ja, jotta voidaan uudistaa, pitää myös purkaa vanhaa alta pois.

- Tätä sanomaa saisi kirkastaa sekä tavallisille suomalaisille että päättäjillekin, että huomattava uudistukseen liittyy tämäkin puoli.

- Mikäli se puolustusvoimista riippuu, niin Suomeen ei tule ammattiarmeijaa, kyllä me jatkamme edelleen yleisen asevelvollisuuden pohjalta. Ja alueellinen puolustus tulee säilymään puolustusperiaatteena myös jatkossa.

- Tässä on jo pari pilaria, joiden varaan rakennetaan.

Onko puolustusvoimille aikojen saatossa kasattu sellaisia tehtäviä, jotka eivät mielestänne sille (varsinaisesti) kuulu - ja jos, niin voisitteko sellaisen / sellaisia nimetä?

- Puolustusvoimien tehtävät on 70-luvun alku-puolella määriteltävä laissa. Sen jälkeen niitä on ajan vaatimusten mukaan muutettu, esimerkiksi rau-

hanturvaamistoiminnassa tapahtuneiden muutosten seurauksena. Tämän vuosituhannen alku-puolella todettiin, että puolustusvoimien tehtävien määrittelyä pitäisi kiteyttää.

- Niitä on nyt kolme:

- Ensimmäinen kohta on Suomen sotilaallinen puolustus, toinen on tuki muulle yhteiskunnalle ja kolmas osallistuminen kansainväliseen sotilaalliseen kriisinhallintaan. Nämä kolme alakohtineen pitävät sisällään kaikki ne toiminnot, mitä laissa aiemminkin oli. - Puolustusvoimien selvä painopiste, ykköstehtävä niin toiminnassa kuin resurssien käytössä, on Suomen sotilaallinen puolustaminen, johon käytetään yli 95 % meidän resursseistamme. Kaksi muuta kohtaa kytkeytyvät tähän tärkeimpään.

- Sotilaallinen kriisinhallinta on, totta kai, tarkoituksenmukaista kansainvälisissä asioissa. Ajatellaamme, että me tarvitsisimme jossakin tilanteessa ulkopuolista apua, turha apua on toisilta pyytää, ellei itse ole ollut talkoissa muiden hyväksi. Globalisaation kehitys on niin voimakas, että esimerkiksi kriisien vaikutukset voivat aika nopeastikin ulottua myös Suomeen. Paljon nopeammin kuin 20 -30 vuotta sitten. Tästä syystä on järkevää, että suomalaiset ovat tekemässä oman osansa kriisialueilla ongelmien hallitsemiseksi, ennen kuin ne mahdollisesti laajenevat. Itse asiassa voi sanoa, että sotilas- ja kriisinhallinnassa sekä rauhanturvaamisessa on osaltaan kysymys myös Suomen puolustamisesta.

- Tuki muulle yhteiskunnalle puolestaan tarkoittaa sitä osaamista, mitä meillä on ja kalustoa sekä henkilöstöä. Aivan erityisesti tähän kuuluu virka-apu muille viranomaisille, heidän pyynnöstään silloin, kun kyseisen viranomaisen omat voimat ovat osoittautumassa riittämättömiksi vaikean tilanteen hallinnassa. Erityisesti poliisin kanssa meillä on hy-

vin paljon tällaista yhteistoimintaa.

- Mutta se pitää tietenkin muistaa, että pätehtävämme on Suomen sotilaallinen puolustaminen ja sen edellyttämät toimenpiteet jokapäiväisessä toiminnassamme. Oleellista on reservin kouluttaminen varusmiespalveluksessa ja kertausharjoituksissa, johtamis- ja muun valmiuden ylläpito.

- Puolustusvalmius, siihen liittyvä suunnittelu ja materiaalin hankinnat on tähdätty juuri tähän pätehtävämme. Se ei aina ole julkisuudessa esillä. Sen vuoksi sitä joutuu joskus erikseen muistuttamaan, että Suomen sotilaallinen puolustaminen on puolustusvoimien pätehtävä.

Herra kenraali, kertoisitteko lehtemme lukijoille jonkun palveluajananne sattuneen mielenkiintoisen kohtaamisen tai tilanteen, joka ei unohdu.

- Vaikeita tilanteita on tietysti ollut, mutta on ollut hyviäkin. Sanoisin, että kymmenien vuosien ajalta parhaita tilanteita ovat ne, kun on saanut asevelvollisilta myönteistä palautetta.

- Mieleeni tulee tilanne jostakin 70-luvun puolivälistä, kun olin Panssariprikaatissa kouluttajana ja tuli jälleen yhden ikäluokan kotiutumisvaihe. Kolme upseerikokelasta, jotka olivat olleet minunkin koulutettavinani, tulivat kotiutumispäivänä sanomaan, että "herra luutnantti, jos tässä joskus tulee sellainen tilanne, että pitäisi lähteä sotaan, niin me haluaisimme olla panssarivaunujoukkueen johtajia siinä panssarivaunukomppaniassa, jossa te olette päällikkönä".

- Tämän parempaa palautetta ei upseeri voi mielestäni työstään yhteiskunnan taholta saada. Katson, että se on yhteiskunnan palautetta, kun asevelvolliset näin sanovat. Tällaiset ovat parhaita palautteita mitä olen saanut.

